§ 97
Avgiftsfri sommarlovsbiljett för ungdomar
RS 2022-0400

Ärendebeskrivning
Som en del i trafiknämndens arbete med att öka kollektivtrafikresandet efter pandemin har nämnden föreslagit att ungdomar folkbokförda i Stockholms län, födda åren 2004-2010, tilldelas en avgiftsfri Sommarlovsbiljett 2022.

Beslutsunderlag
1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Trafiknämndens protokollsutdrag den 29 april 2022
3. Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 25 april 2022.

Yrkanden
Ordförande Irene Svenonius (M) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 4 maj (bilaga).

2:e vice ordförande Aida Hadzialic m.fl. (S) yrkar bifall till eget förslag till tilläggsbeslut (bilaga).

Ledamoten Anna Sehlin m.fl. (V) yrkar bifall till eget förslag till tilläggsbeslut (bilaga).

Ledamoten Gabriel Kroon (SD) yrkar bifall till eget förslag till tilläggsbeslut (bilaga).

Proposition
Ordförande Irene Svenonius (M) frågar först på regionrådsberedningens förslag till beslut och finner att regionstyrelsen bifaller detta.
Ordförande frågar därefter på Aida Hadzialics m.fl. (S) förslag till tilläggsbeslut och finner att regionstyrelsen avslår detta.
Ordförande frågar därefter på Anna Sehlin m.fl. (V) förslag till tilläggsbeslut och finner att regionstyrelsen avslår detta.
Ordförande frågar därefter på Gabriel Kroon (SD) förslag till tilläggsbeslut och finner att regionstyrelsen avslår detta.

Beslut
Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Ungdomar folkbokförda i Stockholms län, födda åren 2004-2010, tilldelas en avgiftsfri Sommarlovsbiljett 2022.

2. Trafiknämnden tilldelas från koncernfinansiering 60 miljoner kronor utöver budgeterat anslag 2022, för införande av Sommarlovsbiljett 2022, och uppdras att redovisa utfallet i delårsbokslutet för 2022.

3. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation
2:e vice ordförande Aida Hadzialic m.fl. (S) anmäler reservation från S-ledamöterna till förmån för eget förslag till tilläggsbeslut.

Ledamoten Anna Sehlin m.fl. (V) anmäler reservation från V-ledamöterna till förmån för eget förslag till tilläggsbeslut.

Ledamoten Gabriel Kroon (SD) anmäler reservation från SD-ledamöterna till förmån för eget förslag till tilläggsbeslut.

Protokollsanteckningar
Ordförande Irene Svenonius m.fl. (M) anmälde en protokollsanteckning från Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna och Miljöpartiet:

”Färdtjänstnämndens ordförande har fattat ett ordförandebeslut med förslag som möjliggör för ungdomar beroende av färdtjänst att också omfattas av avgiftsfri sommarlovsbiljett. Beslutet kommer att föras till regionfullmäktige 7 juni.”

2:e vice ordförande Aida Hadzialic m.fl. (S) anmälde en protokollsanteckning från Socialdemokraterna:

”Socialdemokraterna välkomnar den information som på sittande regionstyrelsemöte delgavs muntligt om att ungdomar som reser med färdtjänst kommer omfattas av beslutet om avgiftsfri kollektivtrafik under sommarmånaderna. Detta är socialdemokratisk politik och något vi också på trafiknämnden samt på dagens sammanträde lagt förslag om. Trots detta avslog majoriteten vårt förslag samtidigt som man informerar om att man dagen innan fattat ordförandebeslut i färdtjänstnämnden om att även de ungdomar som reser med färdtjänst ska omfattas. Vi är starkt kritiska till det sätt majoriteten hanterar de demokratiska processerna i vår region. Dagens uppvisning är ett exempel på detta. När Socialdemokraterna under tidigare delar av beslutsprocessen lagt samma förslag har det avslagits av majoriteten. Man kan kräva att denna information men även beslut skulle kommit regionstyrelsen till del tidigare än vid sittande möte i muntlig form. Vi vill dock understryka att vi välkomnar beslutet!”

Expedieras till
Trafiknämnden

Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2022-05-04

RS 2022-0400

Regionstyrelsen

Avgiftsfri sommarlovsbiljett för ungdomar

Föredragande regionråd: Kristoffer Tamsons

Ärendebeskrivning

Som en del i trafiknämndens arbete med att öka kollektivtrafikresandet efter pandemin har nämnden föreslagit att ungdomar folkbokförda i Stockholms län, födda åren 2004-2010, tilldelas en avgiftsfri Sommarlovsbiljett 2022.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Ungdomar folkbokförda i Stockholms län, födda åren 2004-2010, tilldelas en avgiftsfri Sommarlovsbiljett 2022.

2. Trafiknämnden tilldelas från koncernfinansiering 60 miljoner kronor utöver budgeterat anslag 2022, för införande av Sommarlovsbiljett 2022, och uppdras att redovisa utfallet i delårsbokslutet för 2022.

3. Paragrafen justeras omedelbart.

Regionrådsberedningens motivering

Regionrådsberedningen ställer sig bakom regiondirektörens tjänsteutlåtande och vill i övrigt anföra följande;

Under pandemin har resandet med kollektivtrafiken till följd av statliga restriktioner och ändrade beteenden minskat. Trafikförvaltningen arbetar intensivt med att vinna tillbaka gamla såväl som nya resenärer till kollektivtrafiken.

För att locka tillbaka resenärer i alla åldrar har SL presenterat en rad nysatsningar som del av ett återstartspaket för kollektivtrafiken. Satsningar som syftar till att öka efterfrågan på kollektivtrafiken och få fler att återvända efter restriktionerna som minskade resandet. Hitintills har bland annat presenterats test med en ny flexibel biljettyp för att förenkla resandet under varierade restider och förändrade resmönster. Därtill har SL introducerat ett nytt betalsystem där betalkort numera fungerar som SL-kort. Vidare har SL möjliggjort för periodkort i smartphones för att digitalisera biljettsystemet. Som del i återstartspaketet riktar nu SL en

särskild satsning mot unga för att få dessa att återvända till kollektivtrafiken efter pandemin.

Att ge unga i Stockholm en unik möjlighet att resa gratis med kollektivtrafiken under sommarlovet är ett steg i målet till att få fler unga att bli trogna resenärer i kollektivtrafiken på sikt. Genom att introducera nya unga resenärer till kollektivtrafiken med en avgiftsfri sommar väntas beslutet på längre sikt också bidra till ökade biljettintäkter för kollektivtrafiken. Tidigare erfarenheter av liknande riktade och begränsade kampanjer talar för att insatsen över tid är självfinansierad.

Att ge unga goda förutsättningar till att resa kollektivt till sommarjobb och fritidsaktiviteter skapar också positiva miljömässiga effekter, då det inte minst kan minska antalet skjutsningar. Detta innebär förhoppningsvis i sin tur resvanor som i förlängningen kan leda till ett mer hållbart resande i regionen. Sommarlovsbiljett 2022 bedöms även ge goda sociala konsekvenser i form av ökad rörlighet för ungdomar i länet.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Trafiknämndens protokollsutdrag den 29 april 2022.
3. Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 25 april 2022.

Irene Svenonius

Kristoffer Tamsons

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2022-05-10

RS 2022-0400

Socialdemokraterna
I STOCKHOLMSREGIONEN

Regionstyrelsen
Ärende 2

Avgiftsfri sommarlovsbiljett för ungdomar

Den socialdemokratiskt ledda regeringen fattade under 2018 beslut om ett statligt stöd till avgiftsfri kollektivtrafik för skolungdomar under sommarlovet. Det året fick Region Stockholm (dåvarande Stockholms Läns Landsting) 79 miljoner kronor för att låta unga mellan 12 och 18 år åka gratis i kollektivtrafiken under sommarlovet.

Vi socialdemokrater i Region Stockholm har sedan Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna i riksdagen avskaffade denna satsning inför 2019 drivit återinförandet i vår budget.

Att alla unga kan resa med kollektivtrafiken under sommaren oavsett var de bor eller deras föräldrars inkomst är en fråga om jämlikhet och lika möjligheter för var och en. Ingen ska hindras från att kunna träffa vänner, delta i kulturevenemang eller ta sig till sommarjobbet den första månaden på grund av kostnaden för SL-kortet. Självklart ska satsningen i fortsättningen omfatta även de barn och unga som använder färdtjänst.

Nu när resenärer ska vinnas tillbaka efter pandemin ser vi det dessutom som ett utmärkt tillfälle att gynna goda kollektivtrafikvanor hos regionens barn och unga. Detta krävs även på lång sikt då resenärsandelen för kollektivtrafiken innan pandemin sjönk till fördel för bilen.

Vi är därför väldigt positiva till att denna socialdemokratiska politik nu införs. Däremot måste det bli en permanent satsning och inte enbart en desperat moderat valfråga.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås regionstyrelsen besluta föreslå för regionfullmäktige:

att införa sommarlovskort för barn och unga i SL-trafiken på permanent basis.

att sommarlovskortet i år och framöver omfattar de barn och unga som använder färdtjänst.

FÖRSLAG TILL
TILLÄGGSBESLUT
2022-05-10

RS 2022–0400

Regionstyrelsen
Ärende 2

Avgiftsfri sommarlovsbiljett för ungdomar

Vi i Vänsterpartiet är naturligtvis både glada och stolta över att alla ungdomar mantalsskrivna i Region Stockholm nu erbjuds en avgiftsfri sommarlovsbiljett. Glada för att ungdomarna, oavsett föräldrarnas ekonomiska situation, ges möjlighet att kunna nyttja kollektivtrafiken för att ta del av allt sommarstockholm har att erbjuda. Att inget barn tvingas tacka nej till att följa med när kompisarna tar bussen iväg för att bada för att hens familj inte har råd med SL-biljetten. Stolta för att vår politik, efter träget arbete, med våra argument nu anammas av den blågröna majoriteten. Vår förhoppning är att det från borgarnas sida nu inte bara blir valfläsk utan att sommarlovsbiljetten kan göras permanent.

Vänsterpartiets initiativ, som vi drev igenom i förhandlingar med regeringen, resulterade i statliga pengar för avgiftsfritt kollektivtrafik för skolungdomar. Efter påtryckningar från oppositionen i Regionen Stockholm (dåvarande Stockholms Läns Landsting) infördes, med full statlig ersättning, ett avgiftsfritt sommarlovskort för de unga i länet 2018. Kortet blev mycket uppskattat av unga och deras föräldrar, och kostnaden visade sig i efterhand landa på knappa 40 miljoner. Trots detta valde den borgerliga majoriteten i regionen redan sommaren därpå att dra tillbaka reformen. Vi har sedan dess försökt övertyga de blågröna om att återinföra den, utan att få gehör förrän nu.

Vi förutsätter att denna avgiftsfria biljett ska gälla för såväl den allmänna som den särskilda kollektivtrafiken så att även ungdomar som nyttjar färdtjänsten omfattas av möjligheten att resa avgiftsfritt.

Det finns många unga idag vars föräldrar inte har råd att låta sina barn resa med kollektivtrafiken. Vi har i vår budget ett fullt ut finansierat förslag om att införa fria resor för barn och unga upp till 18 år årets alla dagar för att deras resande skulle underlättas och att alla skulle ha råd att resa med kollektivtrafiken. Vi har inte fått igenom det förslaget, men vi är glada för att den borgerliga majoriteten i alla fall inte vill förvägra de unga att kunna resa avgiftsfritt denna sommar. Vi är glada för att vår politik gör reell skillnad för invånarna i Region Stockholm.

Med hänvisning till ovanstående föreslås regionstyrelsen besluta

att den avgiftsfria *Sommarlovsbiljetten 2022* görs giltig även i den särskilda kollektivtrafiken för att möjliggöra för ungdomar beroende av färdtjänst att resa avgiftsfritt.

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2022-05-10

RS 2022-0400

Regionstyrelsen
2

Avgiftsfri sommarlovsbiljett för ungdomar

Sverigedemokraterna delar förvaltningens analys och förslag till att ungdomar i Region Stockholm födda åren 2004–2010 tilldelas en avgiftsfri sommarlovsbiljett 2022.

Parallellt anser vi att gruppen ålderspensionärer i Region Stockholm är en ekonomiskt utsatt grupp. Utöver detta är förutsättningarna och behovet av ett aktivt liv och social samvaro en viktig del i åldersgruppens hälsa och välbefinnande. Särskilt har detta varit extra tydligt under pandemin där den sociala samvaron och förutsättningarna för fritidsaktiviteter varit begränsade.

Ålderspensionär är de som har fyllt 65 år eller äldre. Idag reser de som är över 65 år alltid till rabatterat pris, där rabatten inkluderar pensionärer, studenter och ungdomar.

Därför anser vi att ålderspensionärer likt ungdomar ska kunna förflytta sig snabbt, enkelt och tryggt till exempelvis fritidsaktiviteter och sociala sammankomster i samma utsträckning och villkor som ungdomarna.

Sverigedemokraterna föreslår därför regionstyrelsen besluta:

1. Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att ge trafikförvaltningen i uppdrag att inkludera ålderspensionärer i Region Stockholms satsning och tilldelas en avgiftsfri Sommarlovsbiljett 2022.

Regionledningskontoret
Elisabet Angelov

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-05-03

RS 2022-0400

Regionstyrelsen

Avgiftsfri sommarlovsbiljett för ungdomar

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Ungdomar folkbokförda i Stockholms län, födda åren 2004-2010, tilldelas en avgiftsfri Sommarlovsbiljett 2022.

2. Trafiknämnden tilldelas från koncernfinansiering 60 miljoner kronor utöver budgeterat anslag 2022, för införande av Sommarlovsbiljett 2022, och uppdras att redovisa utfallet i delårsbokslutet 2022.

3. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Som en del i trafiknämndens arbete med att öka kollektivtrafikresandet efter pandemin har nämnden föreslagit att ungdomar folkbokförda i Stockholms län, födda åren 2004-2010, tilldelas en avgiftsfri Sommarlovsbiljett 2022. Regionledningskontoret föreslår att regionfullmäktige beslutar om en sådan satsning och att trafiknämnden ges ett extra tillskott för införandet, som finansieras via regionstyrelsens resultatenhet koncernfinansiering genom de högre samlade skatteintäkter som prognostiseras.

Bakgrund

Under pandemin minskade resandet med kollektivtrafiken till följd av restriktioner och ändrade beteenden. Som en del i trafiknämndens arbete med att locka tillbaka resenärer och öka resandet i kollektivtrafiken har nämnden föreslagit att ungdomar folkbokförda i Stockholms län, födda åren 2004-2010, tilldelas en avgiftsfri Sommarlovsbiljett 2022 (TN 2022-0400). Satsningen föreslås som del i ett åtgärdspaket kopplat till uppdraget Kollektivtrafiken efter pandemin, KEP.

Förslaget innebär att SL-kort med Sommarlovsbiljett 2022 inför sommarlovet distribueras till målgruppen med post. Sommarlovet börjar för grundskoleelever den 10 juni och slutar den 18 augusti. För

gymnasieelever börjar sommarlovet under perioden 3-17 juni och slutar under perioden 15-25 augusti. Biljetten har 92 giltighetsdagar.

Sommarlovsbiljett 2022 har i allt väsentligt samma resevillkor som den befintliga fritidsbiljetten som gäller måndag-fredag klockan 16:00-04:30. Lördagar, söndagar, helgdagar och under skollov gäller biljetten dygnet runt. Under sommaren gäller fritidsbiljetten dygnet runt 1 juni-31 augusti. Skillnaden är att Sommarlovsbiljett 2022 inte går att återköpa och att giltighetstiden är fast.

En snarlik satsning genomfördes 2018 då Region Stockholm erbjöd samtliga skolungdomar i årskurs 6-9 i grundskolan samt årskurs 1-2 i gymnasiet avgiftsfria resor under sommarlovet. Beslutet fattades bland annat mot bakgrund av den statliga ersättning som 2018 kunde sökas för uteblivna intäkter. Mottagandet var överlag positivt och användningen av biljetterna var stor.

Till skillnad från 2018, där de ungdomar som tilldelades en sommarlovsbiljett skulle vara inskrivna i någon av länets skolor, föreslås Sommarlovsbiljett 2022 distribueras till samtliga ungdomar folkbokförda i Stockholms län, födda åren 2004-2010. Region Stockholms medel kommer därmed i första hand länets invånare till del.

Det finns enligt trafiknämnden risk för att det SL-kort som biljetten lagras på överlåts med eller utan ersättning till annan person som inte ingår i målgruppen. Eventuellt missbruk av biljetten beivras via de ordinarie biljettkontrollerna och kan aktualisera tilläggsavgift.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Regionledningskontoret föreslår att ungdomar folkbokförda i Stockholms län, födda 2004-2010, ges en avgiftsfri Sommarlovsbiljett 2022, och att trafiknämnden för införandet tilldelas 60 miljoner kronor utöver budgeterat anslag 2022. Tillskottet ska finansiera uteblivna biljettintäkter och trafiknämndens merkostnader med koppling till satsningen och kostnaden finansieras via regionstyrelsens resultatenhet koncernfinansiering genom de högre samlade skatteintäkter som prognostiseras. Eftersom den totala kostnaden för satsningen är osäker föreslår regionledningskontoret att trafiknämnden uppdras att redovisa utfallet i delårsbokslutet för 2022.

Ekonomiska konsekvenser
Kostnaden för satsningen är osäker. Baserat på tidigare erfarenheter bedömer trafiknämnden att biljettintäkterna i kollektivtrafiken minskar med maximalt 60 miljoner kronor 2022 på grund av utebliven försäljning av fritidsbiljetter och enkelbiljetter till målgruppen. Till det bedömer trafiknämnden kostnader för produktion (ökad ersättning till trafikutövare), kommunikation, distribution, projektledning och kundtjänst på upp till totalt tio miljoner kronor. Tillskottet till trafiknämnden finansieras genom ökade samlade skatteintäkter enligt prognos för 2022.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag
1. Trafiknämndens protokollsutdrag den 29 april 2022.
2. Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 25 april 2022.

Beslutsexpediering
1. Trafiknämnden

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2022-05-03

Region Stockholm
Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 5/2022

Sammanträdesdatum
2022-04-29

Datum för justering: 2022-04-29
Datum för anslag: 2022-04-29

Kristoffer Tamsons (M)
Jens Sjöström (S)

---

§ 98

Avgiftsfri sommarlovsbiljett för ungdomar
(TN 2022-0400)

I ärendet föreligger tjänsteutlåtande daterat den 25 april 2022 från förvaltningschefen för trafikförvaltningen.

YRKANDE

- Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.
- S-ledamöterna yrkar bifall till eget förslag till tilläggsbeslut (bilaga 1).
- V-ledamöterna yrkar bifall till eget förslag till tilläggsbeslut (bilaga 2).
- SD-ledamoten yrkar bifall till eget förslag till tilläggsbeslut (bilaga 3).

Ordföranden ställer först proposition på eget yrkande och finner att trafiknämnden beslutar enligt det. Sedan ställer ordföranden proposition på Socialdemokraternas tilläggsyrkande och finner att trafiknämnden avslår det. Därefter ställer ordföranden proposition på Vänsterpartiets tilläggsyrkande och finner att trafiknämnden avslår det. Slutligen ställer ordföranden proposition på Sverigedemokraternas tilläggsyrkande och finner att trafiknämnden avslår det.

BESLUT

Trafiknämnden beslutar att föreslå regionstyrelsen besluta att föreslå regionfullmäktige besluta följande.

1. Ungdomar i Region Stockholm födda åren 2004-2010 tilldelas en avgiftsfri Sommarlovsbiljett 2022.

2. Trafiknämnden tilldelas extra verksamhetsanslag för införande av Sommarlovsbiljett 2022 att finansieras av koncernfinansiering.

3. Paragrafen justeras omedelbart.

RESERVATION
S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet.
V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet.
SD-ledamoten reserverar sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet.

EXPEDIERAS TILL

Regionstyrelsen

Vid protokollet
Viktoria Lundström

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2022-04-29

TN 2022-0400

Socialdemokraterna
I STOCKHOLMSREGIONEN

Trafiknämnden
Ärende 4

Avgiftsfri sommarlovsbiljett för ungdomar

Den socialdemokratiskt ledda regeringen fattade under 2018 beslut om ett statligt stöd till avgiftsfri kollektivtrafik för skolungdomar under sommarlovet. Det året fick Region Stockholm (dåvarande Stockholms Läns Landsting) 79 miljoner kronor för att låta unga mellan 12 och 18 år åka gratis i kollektivtrafiken under sommarlovet.

Vi socialdemokrater i Region Stockholm har sedan Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna i riksdagen avskaffade denna satsning inför 2019 drivit återinförandet i vår budget.

Att alla unga kan resa med kollektivtrafiken under sommaren oavsett var de bor eller deras föräldrars inkomst är en fråga om jämlikhet och lika möjligheter för var och en. Ingen ska hindras från att kunna träffa vänner, delta i kulturevenemang eller ta sig till sommarjobbet den första månaden på grund av kostnaden för SL-kortet. Självklart ska satsningen i fortsättningen omfatta även de barn och unga som använder färdtjänst.

Nu när resenärer ska vinnas tillbaka efter pandemin ser vi det dessutom som ett utmärkt tillfälle att gynna goda kollektivtrafikvanor hos regionens barn och unga. Detta krävs även på lång sikt då resenärsandelen för kollektivtrafiken innan pandemin sjönk till fördel för bilen.

Vi är därför väldigt positiva till att denna socialdemokratiska politik nu införs. Däremot måste det bli en permanent satsning och inte enbart en desperat moderat valfråga.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås trafiknämnden besluta:

att införa sommarlovskort för barn och unga i SL-trafiken på permanent basis.

att sommarlovskortet i år och framöver omfattar de barn och unga som använder färdtjänst.

FÖRSLAG TILL
TILLÄGGSBESLUT
2022-04-29

TN 2022-0400

Trafiknämnden
Ärende 4

Avgiftsfri sommarlovsbiljett för ungdomar

Vi i Vänsterpartiet är naturligtvis både glada och stolta över att alla ungdomar mantalsskrivna i Region Stockholm nu erbjuds en avgiftsfri sommarlovsbiljett. Glada för att ungdomarna, oavsett föräldrarnas ekonomiska situation, ges möjlighet att kunna nyttja kollektivtrafiken för att ta del av allt sommarstockholm har att erbjuda. Att inget barn tvingas tacka nej till att följa med när kompisarna tar bussen iväg för att bada för att hens familj inte har råd med SL-biljetten. Stolta för att vår politik, efter träget arbete, med våra argument nu anammas av den blågröna majoriteten. Vår förhoppning är att det från borgarnas sida nu inte bara blir valfläsk utan att sommarlovsbiljetten kan göras permanent.

Vänsterpartiets initiativ, som vi drev igenom i förhandlingar med regeringen, resulterade i statliga pengar för avgiftsfritt kollektivtrafik för skolungdomar. Efter påtryckningar från oppositionen i Regionen Stockholm (dåvarande Stockholms Läns Landsting) infördes, med full statlig ersättning, ett avgiftsfritt sommarlovskort för de unga i länet 2018. Kortet blev mycket uppskattat av unga och deras föräldrar, och kostnaden visade sig i efterhand landa på knappa 40 miljoner. Trots detta valde den borgerliga majoriteten i regionen redan sommaren därpå att dra tillbaka reformen. Vi har sedan dess försökt övertyga de blågröna om att återinföra den, utan att få gehör förrän nu.

Vi förutsätter att denna avgiftsfria biljett ska gälla för såväl den allmänna som den särskilda kollektivtrafiken så att även ungdomar som nyttjar färdtjänsten omfattas av möjligheten att resa avgiftsfritt.

Det finns många unga idag vars föräldrar inte har råd att låta sina barn resa med kollektivtrafiken. Vi har i vår budget ett fullt ut finansierat förslag om att införa fria resor för barn och unga upp till 18 år årets alla dagar för att deras resande skulle underlättas och att alla skulle ha råd att resa med kollektivtrafiken. Vi har inte fått igenom det förslaget, men vi är glada för att den borgerliga majoriteten i alla fall inte vill förvägra de unga att kunna resa avgiftsfritt denna sommar. Vi är glada för att vår politik gör reell skillnad för invånarna i Region Stockholm.

Med hänvisning till ovanstående föreslås trafiknämnden besluta

att den avgiftsfria *Sommarlovsbiljetten 2022* görs giltig även i den särskilda kollektivtrafiken för att möjliggöra för ungdomar beroende av färdtjänst att resa avgiftsfritt.

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2022-04-29

TN 2022-0400

Trafiknämnden
4

Avgiftsfri sommarlovsbiljett för ungdomar

Sverigedemokraterna delar förvaltningens analys och förslag till att ungdomar i Region Stockholm födda åren 2004–2010 tilldelas en avgiftsfri sommarlovsbiljett 2022.

Parallellt anser vi att gruppen ålderspensionärer i Region Stockholm är en ekonomiskt utsatt grupp. Utöver detta är förutsättningarna och behovet av ett aktivt liv och social samvaro en viktig del i åldersgruppens hälsa och välbefinnande. Särskilt har detta varit extra tydligt under pandemin där den sociala samvaron och förutsättningarna för fritidsaktiviteter varit begränsade.

Ålderspensionär är de som har fyllt 65 år eller äldre. Idag reser de som är över 65 år alltid till rabatterat pris, där rabatten inkluderar pensionärer, studenter och ungdomar.

Därför anser vi att ålderspensionärer likt ungdomar ska kunna förflytta sig snabbt, enkelt och tryggt till exempelvis fritidsaktiviteter och sociala sammankomster i samma utsträckning och villkor som ungdomarna.

Sverigedemokraterna föreslår därför Trafiknämnden besluta:
Trafikförvaltningen ges i uppdrag att ålderspensionärer i Region Stockholm tilldelas en avgiftsfri Sommarlovsbiljett 2022.

Sverigedemokraterna föreslår därför Trafiknämnden besluta:

1. Trafiknämnden ger Trafikförvaltningen i uppdrag att inkludera ålderspensionärer i Region Stockholms satsning och tilldelas en avgiftsfri Sommarlovsbiljett 2022.

Region Stockholm

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-04-25

Ärende
TN 2022-0400

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Jens Plambeck
08-123 316 51
jens.plambeck@regionstockholm.se

Trafiknämnden
2022-04-29, punkt 4

Avgiftsfri sommarlovsbiljett för ungdomar

Ärendebeskrivning

Trafikförvaltningen föreslår att ungdomar i Region Stockholm födda åren 2004-2010 tilldelas en avgiftsfri *Sommarlovsbiljett 2022*.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande daterat den 25 april 2022.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslår regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige besluta följande.

1. Ungdomar i Region Stockholm födda åren 2004-2010 tilldelas en avgiftsfri *Sommarlovsbiljett 2022*.

2. Trafiknämnden tilldelas extra verksamhetsanslag för införande av *Sommarlovsbiljett 2022* att finansieras av koncernfinansiering.

3. Paragrafen justeras omedelbart.

Förslag och motivering

Sammanfattning

Kollektivtrafiken har en nyckelroll för hållbar och långsiktig tillväxt i Stockholmsregionen. Under pandemin har resandet med kollektivtrafiken till följd av restriktioner och ändrade beteenden minskat. Trafikförvaltningen arbetar därför intensivt med att vinna tillbaka resenärer för att återigen öka kollektivtrafikens marknadsandel av de motoriserade resorna. Förvaltningen

arbetar utifrån olika scenarier för att identifiera nödvändiga och prioriterade aktiviteter som ska möta resenärernas behov i ett återstartspaket kopplat till uppdraget Kollektivtrafiken efter pandemin (KEP). En viktig del är att tidigt fånga de yngre resenärerna i syfte att skapa en trogen resenärsskara även på längre sikt. Att tillhandahålla en avgiftsfri biljett under sommarlovet för ungdomar – *Sommarlovsbiljett 2022* – antas bidra till önskade effekter.

Genom att ge ungdomar bättre möjligheter att kunna ta sig till sommarjobb och fritidsaktiviteter under sommarlovet skapas band till kollektivtrafiken och därmed en grund för långsiktig resenärstillväxt.

Fullmäktige föreslås besluta om extra verksamhetsanslag för trafiknämnden för finansieringen av merkostnader för *Sommarlovsbiljett 2022*, via koncernfinansiering.

Bakgrund

Under 2018 erbjöd Region Stockholm samtliga skolungdomar i årskurs 6-9 i grundskolan samt årskurs 1-2 i gymnasiet avgiftsfria resor under sommarlovet. Beslutet fattades bl.a. mot bakgrund av den statliga ersättning som kunde sökas för uteblivna intäkter.

Mottagandet var överlag positivt och användningen av biljetterna var hög.

Trafikförvaltningen föreslår nu en liknande satsning för år 2022 som en del i förvaltningens arbete med att vinna tillbaka resenärer.

Överväganden och motivering

Genom att ge ungdomar bättre möjligheter att kunna ta sig till sommarjobb och fritidsaktiviteter under sommarlovet skapas band till kollektivtrafiken och därmed en grund för långsiktig resenärstillväxt.

Till skillnad från den nationella lösningen 2018 där ungdomar som tilldelades en sommarlovsbiljett skulle vara inskrivna i någon av Stockholms skolor föreslås *Sommarlovsbiljett 2022* distribueras till samtliga ungdomar födda 2004-2010 och folkbokförda i Region Stockholm. Regionens medel kommer därmed i första hand länets invånare till del.

Inför sommarlovet kommer SL-kort med *Sommarlovsbiljett 2022* att distribueras till målgruppen med post. Sommarlovet börjar för grundskoleelever den 10 juni och slutar den 18 augusti. För gymnasieelever börjar sommarlovet

någon gång mellan 3-17 juni och slutar någon gång mellan 15-25 augusti. Respektive kommun och skola beslutar om läsårets början och slut.

Sommarlovsbiljett 2022 kommer att gälla i enlighet med resevillkoren för *Fritidsbiljetten*, undantaget vad som är beskrivet i avsnitt giltighetstid och återköp.

Sommarlovsbiljett 2022 erbjuder i allt väsentligt samma egenskaper som den befintliga *Fritidsbiljetten* för aktuell tidsperiod. Skillnaderna kommer att vara att den inte går att återköpa och att fast giltighetstid gäller. Den befintliga *Fritidsbiljetten* gäller måndag-fredag mellan klockan 16:00 och 04:30. Lördagar, söndagar, helgdagar och under skollov gäller biljetten dygnet runt. Under sommaren gäller biljetten dygnet runt från den 1 juni till 31 augusti.

Ekonomiska konsekvenser
Trafikförvaltningen bedömer, delvis baserat på tidigare erfarenheter, att antalet kort som ska distribueras kommer att uppgå till ca 165 000 – 175 000. Biljetten betingar ett marknadsvärde om 785 kr beräknat på den befintliga fritidsbiljettens prissättning. *Sommarlovsbiljett 2022* har 92 giltighetsdagar.

Intäktstappet som uppstår i form av utebliven försäljning av fritidsbiljetter och enkelbiljetter i målgruppen behöver beräknas i efterhand. Försäljningsvärdet av biljetterna uppgår till maximalt 140 miljoner kronor och är baserat på att samtliga i målgruppen skulle köpt motsvarande biljett. Det är inte att anta som rimligt och en mer erfarenhetsmässig uppskattning talar för en resultateffekt om maximalt 60 miljoner kronor. I detta är inte potentiella framtida intäkter av positivt förändrade resandemönster uppskattade, men erfarenheter av liknande riktade och begränsade kampanjer talar för att insatsen över tid är självfinansierad.

All kollektivtrafik i Stockholms län är upphandlad med olika avtalsmodeller och där en del avtal baseras på incitament kopplat till resenärsvolymer. Ett beslut i enlighet med förslag kan därför komma att innebära en ökad ersättning från trafikförvaltningen till trafikutövare.

Baserat på erfarenheterna från år 2018 estimeras kostnaderna för ett genomförande med bl.a. produktionskostnader, distribution, kommunikationsinsatser, projektledning, extra kostnader för kundtjänst till ca 10 miljoner kronor.

Fullmäktige föreslås mot ovanstående bakgrund besluta att trafiknämnden tilldelas extra verksamhetsanslag för införande av *Sommarlovsbiljett 2022* med

ett belopp om maximalt 140 miljoner kronor, att finansieras av koncernfinansiering.

Riskbedömning
Trafikförvaltningens och Region Stockholms intention är att biljetten ska komma till del och användas av målgruppen för att ges möjlighet att med kollektivtrafiken kunna förflytta sig snabbt, enkelt och tryggt till exempelvis fritidsaktiviteter och sommarjobb. Risk finns att det SL-kort som biljetten lagras på överlåts med eller utan ersättning till annan person som inte ingår i målgruppen. Eventuellt missbruk av biljetten beivras via de ordinarie biljettkontrollerna och kan aktualisera tilläggsavgift.

Det är inte okomplicerat att distribuera biljetter till alla identifierade ungdomar. Rutiner behöver etableras kring distribution liksom förväntad och ökad kundtjänsthantering med eventuella kostnadsökningar som följd.

Det är av stort vikt för trafikförvaltningen att ett genomförande blir lyckat och tas emot väl av allmänheten varför det kommunikativa budskapet och informationen till medborgarna är avgörande och därmed kommer ges ett högt fokus.

Förvaltningen är och kommer att vara beroende av partners för ett lyckat genomförande. Detta inkluderar exempelvis kortfabrik, kundtjänst, kontrollgrupperna, trafikpersonal med flera. Löpande dialoger gör att genomföranderisker minskar.

Konsekvenser för miljön
Några särskilda miljökonsekvenser är inte förknippade med ett genomförande av en avgiftsfri sommarlovsbiljett. Distribution av kort kommer att ske med så låg miljöbelastning som möjligt.

Genom att ge unga goda förutsättningar resa kollektivt till sommarjobb och fritidsaktiviteter skapas positiva miljömässiga effekter, då det även kan antas minska antalet skjutsningar. Detta skapar förhoppningsvis resvanor som i förlängningen kan leda till ett mer hållbart resande i regionen

Sociala konsekvenser
Ett beslut om införande av en avgiftsfri sommarlovsbiljett i Stockholms län bedöms ha goda sociala konsekvenser och förväntas medföra en ökad rörlighet för ungdomar i länet.

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-04-25

Ärende
TN 2022-0400

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Expediering

Regionstyrelsen

David Lagneholm
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling